

ADVIES VAN DE RAAD
van 17 februari 2005
over het geactualiseerde convergentieprogramma van Slowakije, 2004-2007
(2005/C 136/10)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid ⁽¹⁾, en met name op artikel 9, lid 3,

Gezien de aanbeveling van de Commissie,

Na raadpleging van het Economisch en Financieel Comité,

BRENGT HET VOLGENDE ADVIES UIT:

- (1) Op 17 februari 2005 heeft de Raad het geactualiseerde convergentieprogramma van Slowakije voor de periode 2004-2007 behandeld. Het programma voldoet in grote lijnen aan de gegevensvereisten van de gedragscode voor de inhoud en de vorm van de stabiliteits- en convergentieprogramma's.
- (2) In het macro-economische scenario dat aan het programma ten grondslag ligt, wordt voor deze periode uitgegaan van een reële BBP-groei van gemiddeld 5 %. Deze groei verloopt naar verwachting in 2005 met 4,5 % (door een lagere externe bijdrage) iets trager, maar in 2007 met 5,5 % (door een weer stijgende externe bijdrage) juist iets sneller. Op basis van de momenteel beschikbare informatie lijken de groeihypothese in dit scenario aannemelijk. De prognoses voor de inflatie lijken aan de lage kant en alleen aannemelijk als de tweede-ronde-effecten van de hoge inflatie in 2004 strikt worden beperkt.
- (3) Op 5 juli 2004 heeft de Raad besloten dat er in Slowakije een buitensporig tekort bestaat en aanbevelen dit tekort uiterlijk in 2007 te corrigeren. In de actualisering wordt overeenkomstig de aanbeveling van de Raad in het kader van artikel 104, lid 7, gemikt op een afbouw van het tekort tot de referentiewaarde van 3 % van het BBP in 2007 (uitgezonderd de bijdragen aan het pensioenstelsel met kapitaaldekking, die worden geraamd op 0,4 % van het BBP in 2005, 1,0 % in 2006 en 1,1 % in 2007). De vermindering van het nominale en het primaire overheidstekort vindt plaats aan het eind van de programmaperiode: het is de bedoeling dat deze tot 2006 grosso modo stabiel blijven op een niveau van respectievelijk 3,8 % en 1,5 % van het BBP, en de beoogde algehele aanpassing ervan met 0,8 procentpunt wordt uitgesteld tot 2007. Zelfs als geen rekening wordt gehouden met het effect van de invoering van een op kapitaaldekking gebaseerde pensioenpijler begin 2005, vindt de grootste tekortreductie pas in de laatste twee jaar plaats. In vergelijking met het programma van mei 2004, dat berustte op aanpassingen aan de uitgavenzijde, wordt het tekort in de actualisering niet alleen via bezuinigingen op de uitgaven, maar ook met een verhoging van de inkomsten gecorrigeerd. De actualisering houdt ondanks een gunstiger macro-economisch scenario grotendeels vast aan het in het vorige programma geplande aanpassingstraject en oogt daardoor minder ambitieus. Ondanks de in het verleden al tot stand gebrachte consolidatie en de gevolgen van de hervorming van het pensioenstelsel zou een snellere terugdringing van het tekort (met name in 2005) de eurostrategie van Slowakije, de geloofwaardigheid van de begroting in het kader van het WKM II en het anticyclische karakter van het beleid ten goede komen en druk op de munteenheid kunnen helpen tegengaan. Ook zou daarmee de weg worden vrijgemaakt voor een structurele begrotingssituatie die vrijwel in evenwicht is of een overschot vertoont, en een veiligheidsmarge tot stand worden gebracht die groot genoeg is om te voorkomen dat de in het Verdrag voor het tekortcriterium vastgelegde referentiewaarde van 3 % van het BBP bij normale conjunctuurschommelingen wordt overschreden.

⁽¹⁾ PB L 209 van 2.8.1997, blz. 1.

- (4) Voor de risico's voor de budgettaire prognoses in het programma lijkt over de gehele programmaperiode bezien min of meer voldoende tegenwicht aanwezig. Op basis van de gegeven macro-economische uitgangspunten lijken in de gehele programmaperiode de inkomsten wat hoger te kunnen uitvallen. Er bestaat onzekerheid over de gevolgen van de hervorming van het pensioenstelsel, maar de positieve en de negatieve kanten wegen daarbij tegen elkaar op. Waarschijnlijk zullen minder EU-middelen worden besteed (en valt het bedrag aan medefinanciering lager uit) dan voor 2004 tot en met 2006 geraamd is, omdat de absorptiecapaciteit nog in ontwikkeling is, maar in 2007 kunnen de bedragen juist hoger uitvallen dan de ramingen, omdat de achterstand dan voldoende is weggevoerd en de uitgestelde uitgaven alsnog worden verricht. Ten slotte leiden de parlementsverkiezingen in 2006 tot onzekerheid over met name de mate waarin in 2007 verder zal worden bezuinigd. Deze bezuinigingen kunnen achterblijven bij de huidige doelstelling of in vergelijking daarmee juist hoger uitvallen. Gezien deze risicobeoordeling lijkt met de in het programma geschetste begrotingskoers voldoende gewaarborgd dat het tekort in 2007, het laatste jaar van de programmaperiode, wordt teruggedrongen tot 3 % van het BBP, maar deze koers biedt geen enkele veiligheidsmarge.
- (5) Volgens de ramingen is de schuldquote in 2004 uitgekomen op 43,0 %, ruim onder de in het Verdrag vastgelegde referentiewaarde van 60 %. In de actualisering wordt gerekend op een stijging van de quote met 2,5 procentpunt in de programmaperiode.
- (6) Slowakije lijkt in een relatief gunstige positie te verkeren wat betreft de houdbaarheid van de openbare financiën op lange termijn, vooral dankzij de goedgekeurde structurele hervormingen, met name in de gezondheidszorg en in het pensioenstelsel. Wel is het van essentieel belang dat ze onverkort worden uitgevoerd en dat de beoogde begrotings-consolidatie in de programmaperiode en tot 2010 wordt gerealiseerd.
- (7) Het in het geactualiseerde programma geschetste economische beleid is grotendeels in overeenstemming met de landenspecifieke globale richtsnoeren voor het economisch beleid op het gebied van de openbare financiën. Met name ligt Slowakije op schema om het buitensporige tekort binnen de door de Raad gestelde termijn te corrigeren.

Gezien deze beoordeling en de aanbevelingen van de Raad in het kader van artikel 104, lid 7, acht de Raad het wenselijk dat Slowakije:

- i) met name in 2005 iedere gelegenheid aangrijpt om het tekort sneller terug te dringen; daartoe kan worden bezuinigd op de uitgaven en ook meevallende inkomsten kunnen daarvoor worden bestemd;
- ii) de uitgavenplafonds voor de middellange termijn een nog bindender karakter geeft;
- iii) erop toeziet dat tweede-ronde-effecten van de hoge inflatie in 2004 geen nadelige invloed uitoefenen op het convergentietraject dat in het programma is uitgestippeld voor de inflatie.

Vergelijking tussen de belangrijkste macro-economische en budgettaire prognoses

		2004	2005	2006	2007
Reëel BBP (Verandering in %)	CP nov. 2004	5,0	4,5	5,1	5,4
	COM okt. 2004	4,9	4,5	5,2	n.b.
	CP mei 2004	4,1	4,3	5,0	4,7
HICP-inflatie (%)	CP nov. 2004	7,8	3,3	2,8	2,5
	COM okt. 2004	7,7	3,9	3,0	n.b.
	CP mei 2004	8,1	4,0	2,9	2,5

		2004	2005	2006	2007
Overheidssaldo (% van het BBP) ⁽¹⁾	CP nov. 2004	-3,8	-3,8	-3,9	-3,0
	COM okt. 2004	-3,9	-4,0	-4,1	n.b.
	CP mei 2004	-4,0	-3,9	-3,9	-3,0
Primair saldo (% van het BBP) ⁽¹⁾	CP nov. 2004	-1,5	-1,4	-1,6	-0,7
	COM okt. 2004	-1,6	-1,6	-1,8	n.b.
	CP mei 2004	-1,4	-1,1	-1,2	-0,4
Bruto overheidsschuld (% van het BBP)	CP nov. 2004	43,0	44,2	45,3	45,5
	COM okt. 2004	44,2	45,2	45,9	n.b.
	CP mei 2004	45,1	46,4	46,1	45,5

⁽¹⁾ In het primaire en het overheidssaldo is rekening gehouden met het inkomstenverlagende en dus, ceteris paribus, tekortverhogende effect van de invoering van een op kapitaaldekking gebaseerde pensioenpijler in 2005 (dit effect wordt voor 2005 op 0,4 % van het BBP, voor 2006 op 1,0 % van het BBP en voor 2007 op 1,1 % van het BBP geraamd).

Bronnen:

Convergentieprogramma (CP); najaarsprognoses 2004 van de diensten van de Commissie (COM).